

Simulare Examen de bacalaureat 2022
Proba E.c)

Varianta 1

Probă scrisă la Istorie

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

SUBIECTUL I **(30 de puncte)**

Citiți cu atenție sursele de mai jos:

A. „Lui Nerva [...] i-a urmat la tron Ulpius Traianus, [...] învingând pe Decebal el a supus Dacia și a transformat în provincie romană ținuturile de dincolo de Dunăre, pe care le stăpânesc acum taifalii, victofalii și tervingii. Această provincie are o circumferință de un milion de pași. După moartea lui Traian a fost făcut împărat Aelius Hadrianus. [...] el a rechemat armatele din Asiria [...]. A încercat să facă același lucru și în Dacia, dar l-au oprit de la aceasta prietenii săi, ca nu cumva să fie dați pe mâna barbarilor o mulțime de cetățeni romani; deoarece Traian, după cucerirea Daciei, adusese o mulțime foarte mare de oameni din toate colțurile lumii romane pentru popularea orașelor și cultivarea ogoarelor: căci Dacia fusese secătuită de bărbați în urma lungului război al lui Decebal. [...] Dacia, pe care Traian o alipise imperiului dincolo de Dunăre, a fost pierdută. Grecia, Macedonia, Pontul, Asia au fost devastate de goți. Pannonia a fost pustiită de către sarmați și cvazi. [...] După acesta a luat puterea imperială Aurelian, de loc din Dacia Ripensis; [...] acesta a învins cu multă vitejie pe goți. Datorită diferitelor sale războaie norocoase, el a restabilit puterea romană în vechile ei hotare”.

(Eutropius, *Scurtă istorie de la întemeierea Romei*, sec. al IV-lea)

B. „Invadarea și ocuparea Valahiei a fost liniștită și imperceptibilă, începutul ei, care trebuie să fi fost încă în perioada dominației cumane, neputând fi precizată. La fel de puțin menționată este și așezarea vlahilor de sud pe pământul Greciei care a avut loc ca urmare a migrației albanezilor începând cu secolul al XII-lea. Multă vreme și mulți dintre ei au zăbovit doar o parte a anului pe văile și câmpiile țării care a fost numită apoi după numele lor Valahia, considerând încă câmpiile din Haemus drept adevărata patrie, cămin părintesc, până să ajungă la așezări stabile în nord. Așa migrează și astăzi mocanii din Moldova nu numai în Dobrogea, dar până în Macedonia și Grecia [...]. Prin ipoteza migrării treptate spre nord a vlahilor din Moesia se poate explica împrejurarea surprinzătoare că populația valahă se întâlnește la nord de Dunăre numai după începutul veacului al XIII-lea, devenind apoi din ce în ce mai numeroasă, până ce vor umple în mare măsură țara numită azi Valahia și apoi țările din jur, în timp ce în Moesia, locul de odinioară al primului lor stat, au dispărut până la nivelul unei enclave sporadice”.

(Robert Roesler, *Romänische Studien. Untersuchungen zur alteren Geschichte Rümäniens*, 1871)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți un împărat roman precizat în sursa A. **2 puncte**
2. Precizați secolul în care a fost elaborată sursa B. **2 puncte**
3. Menționați câte un spațiu istoric precizat în sursa A, respectiv în sursa B. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că etnogeneza românească a avut loc în spațiul sud-dunărean. **3 puncte**
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa A, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**
6. Prezentați două cauze ale abordării romanității românilor de către istorici. **6 puncte**
7. Menționați o asemănare între două documente medievale în care sunt menționați românii ca locuitori la nord de Dunăre. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea **(30 de puncte)**

Citiți cu atenție sursa de mai jos:

„Cronicarii și istoricii străini ai secolelor XVI-XVIII fac interesante catalogări-aprecieri privitoare la personalitatea magnifică a celui care a fost Mihai Viteazul. [...] Deși în majoritatea lor acești istorici, cronicari și scriitori reprezentau interesele marilor puteri ale timpului cu care Mihai Viteazul s-a confruntat direct, fie pe câmpul de luptă, fie pe plan diplomatic, ei nu au putut ține sub tăcere prestigiul deosebit al voievodului român datorat meritelor sale, marilor lui calități de strateg militar și abil diplomat, eroismului pe câmpul de luptă, dârzeniei de care a dat dovadă, înfruntând nu numai Imperiul Otoman, ci și Casa de Austria ori Regatul polonez.

Cronicarul silezian Baldasar Walther [...] consemna cu admirație calitățile de excepție ale eroului cărții sale, prestigiul și renumele pe care acesta și-l dobândise [...]. Istoricul slovac Timon Samuel consemnează într-un stil elogios victoria obținută de Mihai în bătălia de la Călugăreni: <Sinan, voind să le aducă Țărilor Române distrugere și pieire, a trecut în țară (Valahia), pe la cetatea Giurgiu, cu o armată de aproape două sute de mii de oameni. Mihai, cu oastea adunată, temându-se de o luptă cu dușmanii în câmp deschis, a hotărât să-i hărțuiască și să-i obosească pe aceștia. În această regiune se află o pădure de sălcii deasă, în care calea este oprită de multe râuri și mlaștini > [...]. Datorită tacticii adecvate Mihai iese biruitor în pofida disproporției de forțe care îi era în dezavantaj. [...] Bătălia de la Șelimbăr (18/28 octombrie 1599), intrarea în Alba Iulia, jurământul de supunere al principalelor cetăți transilvănene surprind și uluiesc. Strălucita victorie de la Șelimbăr, proeminenta personalitate a lui Mihai Viteazul determină practic unificarea, sub același sceptru, a <Daciei> din nordul și sudul Carpaților Meridionali. Alba Iulia îi face o primire triumfală.

Istoricul flamand Hieronymus Ortelius, contemporan desfășurării evenimentelor, subliniază, implicit, că înscăunarea lui Mihai Viteazul ca voievod al Transilvaniei nu a însemnat un act de forță, ci dimpotrivă actul politic respectiv a înrunit acordul deplin al principalelor cetăți transilvănene”.

(Lucian Giura, *Mihai Viteazul în conștiința europeană*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți un istoric precizat în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați un spațiu istoric la care se referă sursa dată. **2 puncte**
3. Menționați un conflict militar și o caracteristică a acestuia, la care se referă sursa dată. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la înscăunarea lui Mihai Viteazul ca voievod în Transilvania. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la reflectarea personalității lui Mihai Viteazul în scrierile din secolele al XVI-lea–al XVIII-lea, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia românii participă la conflicte militare în secolul al XV-lea, în cadrul relațiilor internaționale. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia). **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre autonomii locale și instituții centrale în spațiul românesc în secolele IX-XVIII, având în vedere:

- menționarea a două autonomii locale din spațiul românesc intracarpatic, atestate în secolele al IX-lea – al XIII-lea, și a unei asemănări dintre ele;
- precizarea unei autonomii locale din spațiul extracarpatic atestată în secolele al XIII-lea – al XIV-lea și a unui fapt istoric în legătură cu un reprezentant al acesteia;
- menționarea unui stat medieval din spațiul românesc extracarpatic și prezentarea unei instituții centrale a acestuia în secolele al XIV-lea – al XVI-lea;
- formularea unui punct de vedere referitor la evoluția unei instituții centrale din spațiul românesc în secolul al XVIII-lea și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** eseului, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.